

Белорусский государственный университет
Филологический факультет
Кафедра русской литературы

Тарбецкая Диана Эдуардовна

«ЖАНР ПЬЕСЫ-СКАЗКИ В РУССКОЙ ДРАМАТУРГИИ XX в.»

Аннотация к магистерской диссертации

Руководитель:
Скоропанова Ирина Степановна

Минск, 2020

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Структура и объем. Общий объем работы – 67 страниц печатного текста., список использованных источников включает 57 наименований.

Ключевые слова: РУССКАЯ ДРАМАТИЧЕСКАЯ СКАЗКА, ДРАМАТИУРГИЯ, ПЬЕСА-СКАЗКА, ЖАНР, СКАЗКА, ДРАМА, ДЕТСКАЯ ЛИТЕРАТУРА, С. Я. МАРШАК, Ю. К. ОЛЕША, Е. Л. ШВАРЦ, М. А. СВЕТЛОВ, Л. С. ПЕТРУШЕВСКАЯ, Л. А. ФИЛАТОВ.

Объектом исследования являются произведения следующих авторов: С. Маршак, Ю. Олеша, Е. Шварц, М. Светлов, Л. Петрушевская, Л. Филатов.

Предмет исследования – жанровое своеобразие русской драматической сказки в XX в.

Цель работы – проследить эволюцию жанра пьесы-сказки в русской драматургии XX века в проблемно-тематическом и эстетическом отношении, раскрыть её новаторский потенциал.

Методы исследования: историко-литературный, аналитический, компаративистский, биографический, рецептивный, герменевтический.

Актуальность темы магистерской диссертации определяется как эстетической значимостью изучаемых произведений, так и потребностью преодоления классово-идеологических оценок при рассмотрении лучших пьес-сказок, созданных русскими драматургами XX века, переориентацией на общечеловеческие ценности.

Научная новизна диссертационного исследования обусловлена отсутствием обобщающих филологических работ, охватывающих столь протяженный период.

Полученные результаты. Осуществлено исследования жанровой динамики пьесы-сказки в широком историко-культурном контексте на примере наиболее ярких произведений, созданных русскими драматургами XX века. Рассмотрено появление драматической сказки в России, отмечены основные этапы её развития.

Апробация результатов исследования. Результаты исследования были апробированы на 77-й Научной конференции студентов и аспирантов филологического факультета (секция «Русская литература»).

Магистерская диссертация написана самостоятельно.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ

Структура і аб'ём. Агульны аб'ём работы – 67 старонак, спіс выкарыстанных крыніц уключае 57 пазіцый.

Ключавыя слова: РУСКАЯ ДРАМАТИЧНАЯ КАЗКА, ДРАМАТИУРГІЯ, П'ЕСА-КАЗКА, ЖАНР, КАЗКА, ДРАМА, ДЗІЦЬЧАЯ ЛІТАРАТУРА, С. Я. МАРШАК, Ю. К. АЛЕША, Я. Л. ШВАРЦ, М. А. СВЯТЛОЎ, Л. С. ПЕТРУШЭУСКАЯ, Л. А. ФІЛАТАЎ.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца творы наступных аўтараў: С. Маршак, Ю. Алеша, Я. Шварц, М. Святлоў, Л. Петрушэўская, Л. Філатаў.

Прадмет даследавання – жанравая сваесаблівасць рускай драматычнай казкі у XX в.

Мэта магістарскай дысертацыі – прасачыць эвалюцыю жанра п'есы-казкі ў рускай драматургіі XX стагоддзя у проблемна-тэматычным і эстэтычным стаўленні, раскрыць яе наватарскі патэнцыял.

Метады даследавання: гісторыка-літаратурны, аналітычны, кампаратывісцкі, біяграфічны, рэцэптыўны, герменеўтычны.

Актуальнасць тэмы магістарскай дысертацыі вызначаецца як эстэтычнай значнасцю вывучаемых твораў, так і патрэбай пераадолення класава-ідэалагічных адзнак пры разглядзе лепшых п'ес-казак, створаных рускімі драматургамі XX стагоддзя, пераарыентацыяй на агульначалавечыя каштоўнасці.

Навуковая навізна дысертацыйнага даследавання абумоўлена адсутнасцю абагульняючых філагічных прац, якія ахопліваюць гэтак працяглы перыяд.

Атрыманыя вынікі. Здейснена даследаванне жанравай дынамікі п'есы-казкі ў шырокім гісторыка-культурным кантэксле на прыкладзе найбольш яркіх твораў, створаных рускімі драматургамі XX стагоддзя. Разгледжана з'яўленне драматычнай казкі ў Расеі, адзначаны асноўныя этапы яе развіцця.

Апрабацыя вынікаў даследавання. Вынікі даследавання былі апрабаваны на 77-й Навуковай канферэнцыі студэнтаў і аспірантаў філагічнага факультэта (секцыя «Руская літаратура»).

Магістарская дысертацыя напісана самастойна.

ABSTRACT

The **structure** of the thesis. The total volume is 67 pages of typed pages, the list of used sources includes 57 titles.

Keywords: RUSSIAN FAIRYTALE DRAMA, DRAMATURGY, FAIRYTALE, GENRE, TALE, DRAMA, CHILDREN'S LITERATURE, S. MARSHAK, Y. OLESHA, E. SCHWARZ, M. SVETLOV, L. PETRUSHEVSKAYA, L. FILATOV.

The **object** of the master's thesis is the tales of S. Marshak, Y. Olesha, E. Schwarz, M. Svetlov, L. Petrushevskaya, L. Filatov.

The **subject** of the master's thesis is genre's identity of Russian fairytale drama in 20th century.

The **purpose** of the research is to discern the evolution of dramatic fairytale in Russian drama of the 20th century in thematic and aesthetic aspects, to expose its innovative potential.

The **research methods** are historical and literary, analytical, comparative, biographical, receptive, hermeneutic.

The **relevance and choice** of the theme is defined by the aesthetic value of the works studied, as well as by the necessity to overcome class-ideological assessments when analysing the best dramatic tales created by Russian dramatists of the 20th century, a reorientation towards universal human values.

The **scientific novelty** of the research lies in the lack of generalized philological works, covering such a long period of time.

The **results** of the research are as follows: the study of genre dynamics of dramatic tale in a broad historical and cultural context by example of the most striking works created by Russian playwrights of the 20th century is conducted. The appearance of a dramatic fairy tale in Russia is considered, and the main stages of its development are noted.

Approbation of the study results. The results of the study were tested at the 77th Scientific Conference of Students and Postgraduate Students of the Faculty of Philology (the Russian literature section).

The thesis is written independently.